

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ειδικοί καλούν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, να ακυρώσει διαγωνισμούς δημοσίων κτιρίων

Ακαδημαϊκοί, ΕΤΕΚ και ΣΑΚ θέτουν την Πολιτεία προ των ευθυνών της: Η ποιότητα του δομημένου περιβάλλοντος αποτελεί δημόσιο αγαθό

Οι πολίτες είναι σε θέση να αντιληφθούν ότι η σύγχρονη ποιοτική αρχιτεκτονική εξοικονομεί πόρους, διευκολύνει τις καθημερινές δραστηριότητες και λειτουργίες, βελτιώνει την ανθρώπινη ψυχολογία, το περιβάλλον και δημιουργεί ελκυστικότερες, παραγωγικότερες και πιο βιώσιμες πόλεις και κτήρια. Οι πολίτες αντιλαμβάνονται ότι η ποιοτική αρχιτεκτονική γεννά καθημερινά περιβαλλοντικό και οικονομικό όφελος στον χρήστη και την κοινωνία. Δυστυχώς, αυτό που είναι αυτονόητο για τους πολίτες μοιάζει να μην γίνεται κατανοητό από την κυπριακή Πολιτεία.

Τα τελευταία χρόνια η αρχιτεκτονική επιστήμη και δημιουργία παραβλέπεται και απαξιώνεται στις διαδικασίες υλοποίησης δημοσίων έργων. Η προκήρυξη σημαντικών δημοσίων έργων με τη μέθοδο της Μελέτης-Κατασκευής (Design&Build), όπου το έργο ανατίθεται στον χαμηλότερο προσφοροδότη χωρίς καμία αξιολόγηση της αρχιτεκτονικής πρότασης, φανερώνει την αδυναμία του συστήματος να κατανοήσει την αξία της αρχιτεκτονικής για την κοινωνία, το περιβάλλον, τον πολιτισμό και την οικονομία. Το επιχείρημα της επιλογής αυτής της μεθόδου για δήθεν έγκαιρη και εντός προϋπολογισμού υλοποίηση έργων αυτής της κλίμακας και σημασίας δεν ευσταθεί, με αναφορά σε πολλά παραδείγματα διεθνώς που αποδεικνύουν το αντίθετο.

Τα δημόσια έργα οφείλουν να λειτουργούν ως πρότυπο για τις διαδικασίες που εφαρμόζονται, να αποτελούν την κληρονομιά του αύριο και να προωθούν την αρχιτεκτονική ποιότητα με υποδειγματικές πολιτικές. Αντί τούτου, αυτή τη στιγμή, εξόχως σημαντικά δημόσια έργα που θα έπρεπε να αποτελούν σημείο τομής για εξειδικευμένη έρευνα και καινοτόμες λύσεις, όπως το νέο Κέντρο Ψυχικής Υγείας, υλοποιούνται διεκπεραιωτικά με μοναδικό κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή κατασκευής, αγνοώντας την αρχιτεκτονική ποιότητα, η οποία δεν αφορά μόνο την αισθητική, αλλά και τη λειτουργικότητα, το περιβαλλοντικό αποτύπωμα, τον αντίκτυπο στο δομημένο περιβάλλον και το κόστος ζωής του κτηρίου. Η τακτική αυτή, η οποία προωθείται από τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα και επικυρώνεται με πολιτικές αποφάσεις, αντιτίθεται στην ευρωπαϊκή πολιτική για το θέμα και έχει σοβαρές μακροπρόθεσμες μη αναστρέψιμες συνέπειες.

Με αναφορά στη σύγχρονη συνθήκη της κλιματικής αλλαγής, αλλά και της κρίσης αξιών σε όλα τα επίπεδα -οικονομίας, πολιτισμού και κοινωνίας- που εντάθηκε με την πανδημία Covid-19, η αρχιτεκτονική σε ευρωπαϊκό επίπεδο αξιολογείται ως αναφαίρετο δικαίωμα των πολιτών. Όπως τονίζεται στη «Δήλωση του Νταβός του 2018: Προς ένα δομημένο περιβάλλον υψηλής ποιότητας (Baukultur) στην Ευρώπη», την οποία υιοθέτησαν το 2018 όλοι οι Υπουργοί Πολιτισμού στην Ευρώπη, η αρχιτεκτονική είναι πολιτισμός και δημιουργεί χώρο για τον πολιτισμό και θα πρέπει να προωθείται «ως κλάδος που προϋποθέτει σωστή ισορροπία ανάμεσα στις πολιτιστικές, κοινωνικές, οικονομικές, περιβαλλοντικές και τεχνικές πτυχές για το κοινό καλό». Η απαξίωσή της συνιστά σοβαρό πλήγμα για πολιτισμό, κοινωνία και οικονομία, δημιουργώντας ένα μη βιώσιμο δομημένο περιβάλλον και επιβαρύνοντας δυσανάλογα τις επόμενες γενιές.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ως εκ τούτου, πρόεδροι αρχιτεκτονικών σχολών πανεπιστημίων της Κύπρου, το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ) και ο Σύνδεσμος Αρχιτεκτόνων Κύπρου (ΣΑΚ) απευθύνονται στον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας καλώντας τον να παρέμβει, ακυρώνοντας τις δύο τελευταίες αντίστοιχες προκηρύξεις (Κέντρο Ψυχικής Υγείας, Γραφεία Κτηματολογίου) και επαναπροκηρύσσοντάς τις με αρχιτεκτονικό διαγωνισμό σύντομης διάρκειας, ώστε να διασφαλίσει αυτό το πολύτιμο δημόσιο αγαθό για τους πολίτες.

Το Δελτίο Τύπου προσυπογράφουν:

Νάτια Χαραλάμπους, Πρόεδρος Τμήματος Αρχιτεκτονικής Πανεπιστημίου Κύπρου

Μαρκέλλα Μενοίκου, Πρόεδρος Τμήματος Αρχιτεκτονικής Πανεπιστημίου Λευκωσίας

Παναγιώτης Τουλιάτος, Πρόεδρος Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Πανεπιστημίου Φρέντερικ

Σόλων Ξενόπουλος, Πρόεδρος Τμήματος Αρχιτεκτονικής και Γεωπεριβαλλοντικών Επιστημών Πανεπιστημίου Νεάπολις

Κωνσταντίνος Κωνσταντή, Πρόεδρος Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου

Χρίστος Χριστοδούλου, Πρόεδρος Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου.